

Provincie Noord-Holland

POSTBUS 3007 | 2001 DA HAARLEM

Provinciale Staten van Noord-Holland
door tussenkomst van de Statengriffier, mw. K. Bolt,
Dreef 3, tweede etage
2012 HR HAARLEM

Gedeputeerde Staten

Uw contactpersoon

dhr. H.J. Heskes

BEL/REE

Telefoonnummer 06-481 32946

heskesh@noord-holland.nl

INGEKOMEN - 3 SEP. 2018

1 | 4

Betreft: Consultatie over Derde Tranche Pallas

Verzenddatum

- 3 SEP. 2018

Geachte leden,

Kenmerk

1098741/1101098

Hierbij verzoeken wij u ter bespreking op de B-agenda van de Statencommissie Economie, Energie en Bestuur te plaatsen deze consultatie over ons beleidsvoornemen met betrekking tot de voortgang van het Pallas project.

Uw kenmerk

De reden hiervoor is

Provinciale Staten hebben op 16 juli 2012 o.a. besloten

- Gedeputeerde Staten op te dragen de gefaseerde inzet van provinciale middelen voor aanvang van elke fase in de realisatie van Pallas voor te leggen aan de vakcommissie van Provinciale Staten (amendement A18-2);
- Gedeputeerde Staten op te dragen Provinciale Staten over het vervolg van het Pallas project te consulteren bij het afsluiten van iedere fase.

Concreet wordt aan de commissie gevraagd

Uw wensen en bedenkingen te geven met betrekking tot ons beleidsvoornemen van 28 augustus 2018 om

- a) Het laatste go-besluit te nemen ten behoeve van de realisatie van de nieuw te bouwen Pallas-reactor;
- b) De maximaal te verstrekken subsidie in de vorm van een geldlening van € 40 miljoen als een bedrag exclusief rente in plaats van inclusief rente te beschouwen;
- c) De derde (laatste) tranche van € 17,5 miljoen beschikbaar te stellen.

Toelichting

Per brief van 3 april 2018 heeft de Stichting Voorbereiding Pallas-reactor bij Gedeputeerde Staten van Noord-Holland het verzoek ingediend voor de derde tranche. Pallas heeft gevraagd om uiterlijk 1 juli 2018 het laatste go/no-go besluit te nemen met betrekking tot de financiering van Pallas en de derde tranche van € 17,5 miljoen

Postbus 3007
2001 DA Haarlem
Telefoon (023) 514 3143
Fax (023) 514 3030

Houtplein 33
2012 DE Haarlem
www.noord-holland.nl
Kvk nummer 34362354
Btw nummer NL.0010.03.124.B.08

beschikbaar te stellen.

Dit verzoek is vergezeld van Businesscase 3.1.

De datum van 1 juli 2018 hing samen met de indiening door Pallas van het Conceptual Safety Document bij de ANVS (Autoriteit Nucleaire Veiligheid en Stralingsbescherming) voor de voorbereiding van de aanvraag voor de kernenergievergunning. Anderzijds is het voor Pallas belangrijk om te weten of er een 'go' is voor de derde tranche in verband met de financiering van de eigen organisatie en van de financiering van de activiteiten van het consortium ICHOS dat geselecteerd is voor het ontwerp en de bouw van de reactor. ICHOS bestaat uit het Argentijnse INVAP en de Nederlandse TBI bedrijven Croonwolter&dros en Mobilis.

Om een besluit te nemen hebben wij Businesscase 3.1 door een externe partij laten toetsen. Deze second opinion is door PWC/Strategy& uitgevoerd. In de aanloop naar deze consultatie hebben wij u in de gelegenheid gesteld zich hierover te laten informeren. De vragen die bij u leefden hebben wij ook proberen te beantwoorden in de vergadering van de statencommissie EEB op 28 juni 2018.

Op 19 juni 2018 hebben wij besloten om het besluit over de laatste go/no-go met betrekking tot de voortzetting van het Pallas-project uit te stellen. Een belangrijke reden vormden de uitspraken van minister Wiebes (EZK) in het Algemene Overleg Nucleaire Veiligheid op 17 mei 2018. Wij hebben u hierover bericht per brief van 20 juni j.l..

Belangrijke zaken waarover wij meer duidelijkheid wilden waren:

1. De verantwoordelijkheidsverdeling tussen de minister van Medische Zorg & Sport en de minister voor Economische Zaken en Klimaat
2. De invloed van Lighthouse op de businesscase van Pallas
3. De stand van zaken met betrekking tot het commitment van private financiers
4. Het feit dat Pallas uitstel wil voor het terugbetalen van de lening
5. De verwachte behoefte aan overbruggingsfinanciering.

Duidelijk is dat sinds kort niet meer de minister voor Economische Zaken en Klimaat maar de minister voor Medische Zorg en Sport primair beleidsverantwoordelijk is voor het dossier Pallas. Het ministerie van Economische Zaken en Klimaat is betrokken bij het dossier waar het gaat om het inbrengen van bedrijfseconomische kennis en bevordering van het ondernemersklimaat. Ook het technisch beheer van de lening blijft de verantwoordelijkheid van het ministerie van Economische Zaken en Klimaat. Alle besluitvorming over Pallas ligt bij het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport. Met dit ministerie trekken wij samen op in het dossier Pallas.

De invloed van het Lighthouse initiatief op de businesscase van Pallas is voorsnog niet te beoordelen. Lighthouse onderzoekt momenteel de technische haalbaarheid en stelt een businesscase op. Het Rijk zal in 2020 geen keuze maken tussen beide projecten.

Vanuit Medische Zorg wordt steun voor Pallas uitgesproken omdat Pallas zich richt op een breed spectrum van diagnostische en therapeutische isotopen en Lighthouse zich voorsnog alleen richt op de productie van molybdeen-99.

Het uitgangspunt van rijk en provincie is dat na de voorbereidingsfase die door rijk en provincie met elk € 40 miljoen gefinancierd wordt, de private sector moet instappen. In gesprekken over de businesscase is gebleken dat private financiers bij voorkeur zo laat mogelijk instappen zodat de periode tussen investeren en opbrengst realiseren zo kort mogelijk wordt. De ene financier staat hier anders in dan de andere. Door Pallas worden momenteel vele gesprekken gevoerd met belangstellende financiers en investeerders. De namen van deze belangstellende partijen worden niet gedeeld. Feit is dat Pallas in onderhandeling is met een grote speler en dat daarnaast verschillende grote spelers serieuze belangstelling tonen. Er zijn zeer veel omstandigheden die contractueel vastgelegd moeten worden, waardoor de onderhandelingen nog enige tijd kunnen duren. Eén ding is zeker: de belangstelling is nog nooit zo concreet en zo groot geweest.

Het feit dat de private sector op korte termijn niet contractueel zal instappen en de lichte vertraging in het proces, leiden ertoe dat Pallas het uitstaande krediet niet op de afgesproken datum van 1 januari 2019 zal kunnen terugbetalen. Pallas vraagt uitstel tot 1 juli 2020. De besluitvorming over de gevraagde latere terugbetaling van de lening heeft het Rijk uitgesteld tot na de zomer van 2018. Wij sluiten hierbij aan. Rijk en provincie zullen de komende tijd hun besluitvorming over het verlenen van uitstel voor de terugbetaling op elkaar afstemmen. Uitgangspunt blijft dat de lening terugbetaald wordt. Daarbij vraagt Pallas aan de provincie om, net zoals het Rijk doet, het maximale bedrag van het te verstrekken krediet als een bedrag exclusief rente te beschouwen. Dat betekent dat Pallas dan op termijn een bedrag van circa € 42 miljoen terug moet betalen.

Eind 2019 zal Pallas de kernenergievergunning aanvragen bij de Autoriteit Nucleaire Veiligheid en Stralingsbescherming (ANVS). Dan is naar verwachting de € 80 miljoen die Rijk en Provincie Noord-Holland beschikbaar hebben gesteld voor de voorbereidingsfase benut. De vergunning van de ANVS wordt in 2021 verwacht. Pallas hoopt uiterlijk begin 2021 een private partij gecontracteerd te hebben en de bouw in 2021 te kunnen starten. Door Pallas wordt rekening gehouden met een benodigde overbruggingsfinanciering van circa 1,5 jaar.

Hoewel er vooralsnog geen contracten getekend zijn met een investeringsfonds of consortium, is het zicht op private financiering van de bouw en exploitatie aanzienlijk toegenomen. De kans van slagen van het project is aanzienlijk toegenomen in vergelijking met de situatie ten tijde van de aanvaarding van Voordracht 2012-56 door uw Staten. De provincie Noord-Holland is aan het Pallas project begonnen vanuit het oogpunt van werkgelegenheid en versterking van de regionale structuur. Pallas speelt een centrale rol bij de ontwikkeling van de Energy & Health Campus in Petten. Voortgang van het project is ook vanuit dit oogpunt alleszins gewenst. Het belang van het Rijk is meer gelegen in het nationaal en internationaal bijdragen aan de voorzieningszekerheid van medische isotopen voor diagnostische en therapeutische toepassingen.

Dagelijks vindt wereldwijd diagnose en behandeling plaats van ruim 30.000 kankerpatiënten met medische isotopen uit Petten. De huidige HFR reactor is mondiaal een belangrijke leverancier van deze medische isotopen (marktaandeel ongeveer 30%). Vanaf 2025 zal Pallas naar verwachting een van 's werelds toonaangevende leveranciers van medische isotopen zijn en een cruciale rol spelen in de leveringsketen voor radio-farmaceutische producten wereldwijd en in nucleair technologisch onderzoek.

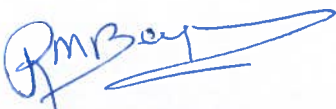
Het kabinet heeft op 6 juli 2018 besloten de laatste "go" te geven en de derde tranche betaalbaar te stellen.

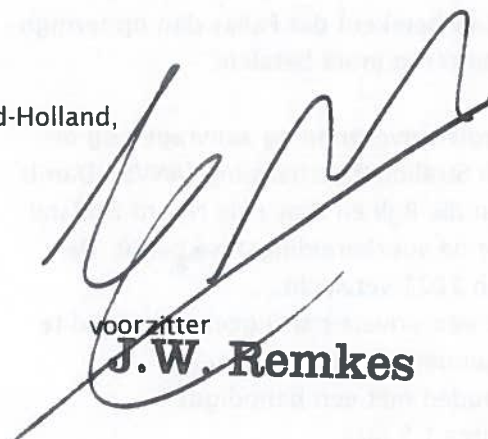
Wij hebben meermalen met u besproken dat het Pallas project niet zonder risico's is. Wij vinden echter dat wij samen met het Rijk op een zodanig cruciaal en kansrijk moment in de voorbereidingsfase zitten dat wij de voortgang van het Pallas project alle ruimte willen geven.

Graag vernemen wij uw reactie op ons beleidsvoornemen.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,

provinciesecretaris
H.M. Bergkamp

voorzitter
J.W. Remkes